

[Knud Jespersen ]

for godt. Hvad er virkeligheden? Virkeligheden er, at vismændene, OECD, alle tilgængelige institutter, der foretager undersøgelser om kapitalismens økonomi, måler en tiltagende sygdom. Statsministeren har optimisme, men han har ikke noget at have optimismen i. Økonomiministeren siger, at nu går det faktisk meget godt. Vi må regne med at komme ind i et opsving, og man skal ikke være pessimist, men sandheden er jo, at disse institutter fastslår, at vi vil ikke få en ledighed under 8 pct. hverken i 1975 eller i 1976.

I disse beregninger indgår der også en række andre vurderinger, som kan være noget tvivlsomme, men der er én kendsgerning, som ikke kan være tvivlsom, og som ikke bør lade nogen, ej heller regeringen, sorgløs. Det produktionsapparat, vi har i dag, udnyttes til mellem 80 og 85 pct. Lad os forudsætte, at vi gik ind i det optimistiske opsving, som statsministeren talte om på LO-mødet, så forudsætter det, at vi har produktivitetsstigning, som vi har i denne periode, nemlig 6 pct. pr. år. Det forudsætter videre, at hvis man så ved siden af denne forøgelse skal sikre, at beskæftigelsen kommer ind i et opsving, så skal man forøge efterspørgslen af de færdigproducerede varer med omkring 20 pct. Ja men her er vi jo ved kilden til problemet. Denne dans på nålepidser, hvor man søger at tage beskæftigelsen isoleret, er jo helt urimelig. Hvis ikke vi ser den i sammenhæng både med finansloven, med skattepolitikken, med ødelæggelse af boligpolitikken, med forhøjelser på snart sagt alle livets områder, vil vi komme fuldstændig på vildspor. Og har man vist vilje til at udvide efterspørgselsmulighederne? Nej, det har man ikke. Da kommunisterne fremlagde deres 6 punkts program her, hvor vi søgte at se både en omgående løsning for, hvad der kunne sættes i gang nu, og en mere langsigtet økonomisk planlægning for at sikre, at forbruget blev fordelt på en ny måde, at andre kom til at finansiere og ikke bare lønmodtagerne over et stort skattetræk, da var man nærmest døv over for de tanker, vi havde. Og hvad var det, der indgik her? Det var jo, at man skulle have 1 mia kr. mere til byggeriet ved at ophæve byggemomsen. Det var, at man skulle fjerne moms på fødevarer, sådan at man kunne dække sit behov

og øge efterspørgslen her. Det var ligeledes, at man skulle fjerne moms på medicinalprodukterne. Vi havde dokumenterede beregninger for, at det kunne lade sig gøre, og at det ville betyde en efterspørgselsstigning på 15 pct. Alle erkendte, at det var nødvendigt med en udvidet efterspørgsel, men de fleste i denne sal var indstillet på, at det skulle ikke imødekomes.

Vismændene regner med — det er lidt usikkert, hvorvidt det er korrekt — at man skulle have en efterspørgselsstigning på 11 pct. i år og 6½ pct. i 1976. Jeg tror, at denne vurdering er noget for optimistisk. Den er i al fald utilstrækkelig, for sammenholdt med efterspørgselsnødvendigheden for at sætte ind mod arbejdsløsheden må den op på 20 pct., og så nærmer vi os det halve i år, og vi kommer på 1/3 næste år af det, der er forudsætningen.

Man har været meget venlig i sin omgang med det kapitalistiske samfund og med de tabuproblemer, som dette samfund har stillet op. Jeg lyttede med nogen forbavselse til hr. Auken, der sagde, at vi har været ude for en svigtende totalefterspørgsel og en krise af store dimensioner. Jeg er enig i „en krise af store dimensioner“, systemet er sygt, men hr. Auken og ligesindede har jo været med til at dæmpe efterspørgslen, har været med til at gå ind i boligforlig og andet, og når man så har begrænset effektiviteten af efterspørgslen og igangtættelsesmulighederne, siger man: ja men hvorfor kommer maskineriet dog ikke i gang? Vi må gøre noget.

Men så kommer undskyldningen, og den består af to ting: havde vi haft økonomisk demokrati, så ville det ikke have set sådan ud. Nej, hr. Auken m. fl., havde vi haft socialisme, ville det heller ikke have set sådan ud, og hvis socialdemokratiet havde forstået, at man skulle frigøre sig fra forligs- og samarbejds- og administrationspolitikken med kapitalismen, så havde det heller ikke set sådan ud. Den sag, vi står og har med at gøre, flyttes der ikke et komma ved ved økonomisk demokrati hverken i op- eller nedadgående retning.

Og den anden ting er så, at man siger: nå ja, men under kapitalismen er hver 12. — det var det tal, hr. Auken nåede frem til — arbejdssøgende og kan ikke få arbejde. Det har vi også fortalt nogle gange, at man har flere erhvervsaktive arbejdsløse i hele Vest-